

Respons fra faggruppen for kunsthistorie på rapporten fra arbeidsgruppen for IFIKKs økonomi

Kunsthistorie har stor studiepoengproduksjon, og det er tatt mange grep de siste år for å øke denne med redusert ressursbruk. Emnene på 1000-nivå er betydelig effektivisert, gjennomføringen på BA er forbedret, studieprogrammene er tematisk utvidet til å inkludere visuelle studier som en del av den faglige profilen, og vi har opprettet en ny studieretning på MA som har vist seg å være særdeles populær. Siden tallene rapporten er basert på i hovedsak stammer fra før disse tiltakene ble iverksatt, tegner rapporten et noe dårligere bilde av kunsthistories situasjon enn hva realiteten i dag nok er. Spesielt vil vår nye studieretning på MA, Kritikk, kuratering og modernismens kulturarv (KKM), slå positivt ut. Første kull ble tatt opp høsten 2019, og også i år hadde vi meget god søkning til denne (og til MA for øvrig). Her ser vi også ytterligere forbedrings- og vekstpotensiale. Dette er viktig å presisere, siden studiepoengene på MA er mer «verdifulle» enn på BA. Men for at denne veksten skal kunne fortsette er det viktig at vi får opprettholde en bemanning som gjør oss i stand til å drifte og utvikle studietilbudet. Ellers risikerer vi å spare oss til fant. Vi opplever det som problematisk at rapporten lager beregninger uten å reflektere over potensialet i pågående prosesser på fagene. Sparing må skje på måter som ikke kommer i konflikt med de omfattende og produktive tiltakene kunsthistorie har satt i gang for å øke studiepoengproduksjonen på BA og, ikke minst, på MA-nivå.

Men selv om nylig igangsatte tiltak og positive utviklingstrekk ikke reflekteres fullt ut i rapporten er vi selvsagt helt på det rene med at effektiviseringsarbeidet må fortsette, både på programnivå og på emnenivå. Vi vil fortsette å snu hver stein for ytterligere å redusere ressursbruken på hvert enkelt emne, for eksempel ved å endre fordelingen mellom forelesninger og seminarer, endre oblig-format, etc. Derimot vil det være risikabelt å legge ned emner på BA nivå. De fleste studenter tar flere enn 80 studiepoeng i kunsthistorie. Det ligger i vår struktur der vi anbefaler at studentene bør ta det ikke-obligatoriske emnet KUN1003 (intro til visuelle studier) og der vi også anbefaler å skrive en ikke-obligatorisk BA-oppgave på 20 stp. Det innebærer at mange av våre BA-studenter tar mellom 90-100 stp. i kunsthistorie (de bruker frie emner til dette). Det er forøvrig også noen som tar 120 studiepoeng i kunsthistorie. De ekstra studiepoeng er fortrinnsvis knyttet til 2000 emner. Dette har som konsekvens at valgmulighetene blant 4000-emner kan bli begrenset siden de fleste 2000-emner er heiseemner. Så vi får et problem på MA om vi reduserer tilbudet. At så mange tar flere kunsthistorieemner enn de behøver gir oss i tillegg en bedre uttelling på studiepoengproduksjonen. Men vi bør kanskje evaluere de emner som har få studenter og kanskje konvertere dem til leseemner med minimal ressursbruk. På lenger sikt vil vi se på strukturen på BA-programmet hvor vi kan lage et opplegg som er faglig og pedagogisk solid men omfordeler bruken av ressurser ved å redusere 1000-nivået til fordel for 2000-emner. Med tanke på et revidert BA-program vil det også være viktig at vi ikke har redusert på 2000-emner.

Vi vil også presisere at kunsthistorie er et fag med stor arbeidslivsrelevans (bekreftet bl.a. av NOKUTs arbeidslivsrelevansundersøkelse nylig), noe som for tiden etterspørres i stadig større grad fra en rekke interessenter. Dette er i stor grad et resultat av vår tette kontakt med sentrale arbeidsgiversektorer som museer, offentlig forvaltning, etc. Fagets

arbeidslivsrelevans og faggruppens og studentenes nære relasjon til avtakerinstitusjoner krever imidlertid store og uensartede nettverk, og er således avhengig av at faggruppens størrelse og bredde ikke reduseres ytterligere.

Utover disse mer generelle bemerkninger ønsker vi også å kommentere noen enkeltpunkter i rapporten hvor kunsthistorie berøres direkte:

S.1: «Instituttet må sikre driften av alle sine studieprogrammer og ta hensyn til forskningssterke fag som generer inntekter fra forskning og publisering.»

Er det hensiktsmessig å måle forskningsstyrke på faggruppenivå? Det er tross alt ikke faggruppene som enheter som genererer inntekter fra forskning og publisering, men (i stor grad) individer (fra alle faggruppene).

S. 8: «Kunsthistorie har flest ansatte blant de tre som ligger under snittet på inntjening. Faget har mange studenter, men bør dimensjonere tilbudet slik at kunsthistorieprogrammene kan gå i balanse, isolert sett.»

Ja, kunsthistorie har pr. i dag flest ansatte av de tre, men vi har også den høyeste inntekten pr ansatt (0,93 mot hhv. 0,82 og 0,55).

S. 8: «Fagmiljøet bør også jobbe mer aktivt med å sikre ekstern forskningsfinansiering noe som vil bedre det økonomiske grunnlaget for fremtidige tilsetninger.»

Hvorfor fremheves kunsthistorie som det sorte får her? Vi har jo bedre inntjening pr. ansatt enn både idehistorie og klassisk. Dessuten har vi hatt to store FRIPRO-prosjekter de siste årene: The Archive in Motion (2011-2014) og Back to the Sustainable Future (2015-2018). Er det for lite? Og mange søknader har vært sendt siden (Øystein, Bente, Pasi, Aron, Ingrid), så det er jo ikke slik at vi ikke jobber aktivt med dette. Videre vil vi minne om at budsjettmodellen viser med all tydelighet at det er studiepoengsproduksjonen som er instituttets økonomiske bærebjelke, mens eksternfinansierte forskningsprosjekter utgjør en meget beskjeden del av totalen.

S. 10: «Kunsthistorie har foreløpig kuttet mindre enn 15 % i ressursbruken. Her er det flere avganger ventet i perioden, men ved ytterligere kutt og en jevnere fordeling av undervisningen (jf. figur 3) vil kunsthistorie ha tilstrekkelig med ressurser i perioden.»

Vi har så langt kuttet akkurat like mye som filosofi og idehistorie (9%). Og hva er grunnlaget for denne påstanden om at vi vil ha tilstrekkelige ressurser? Den virker underlig gitt en reduksjon fra 12 til 9/7 ansatte i perioden. Forutsetter det en spekulasjon i at også kunsthistorie skal opparbeide seg et like stort overskudd i timeregnskapet som de øvrige fagene? Er dette en bærekraftig strategi?